

PROGRAMA: SERVEIS SOCIALS I (Anual).

Prof: Ramona Torrens Bonet.

CURS 1995-96.

1.- OBJECTIUS.

L'Assignatura de Serveis Socials I es presenta, juntament amb Treball Social I, com una introducció a l'àmbit dels Serveis Socials en relació al seu context social.

S'ofereix una primera aproximació a la terminologia bàsica dins el món del Treball Social per aprofundir en la seva utilització i interrelació.

S'analitzarà com la persona, les seves necessitats humanes i socials, els seus drets i els seus recursos constitueixen els elements bàsics al llarg de l'evolució històrica de l'acció social i en conseqüència dels Serveis Socials.

Finalment, l'assignatura introdueix a l'alumne en l'ampli i complex Sistema Català de Serveis Socials, el qual representa el model vigent de funcionament que, a partir de la legislació, regula i constitueix el marc normatiu en el que es dona la planificació, ordenació, provisió i gestió dels serveis, establiments i prestacions socials en el territori català.

2.- METODOLOGIA.

La dinàmica de l'assignatura requereix de la participació activa i constant de tots els estudiants. Paral·lelament a la presentació del contingut dels diferents blocs temàtics per part de la professora es formaran, a classe, petits grups de treball que juntament amb la lectura prèvia de textos relacionats amb la temàtica i la realització d'exercicis pràctics i de treballs de reflexió individual, facilitaran el diàleg i la discussió en el desenvolupament de les classes.

3.- AVALUACIÓ.

Un criteri important per a l'avaluació de l'assignatura serà la participació activa de l'estudiant a les classes.

Es realitzarà una prova escrita de caràcter parcial durant el mes de febrer, que eliminarà matèria per aquells estudiants que la superin satisfactòriament, i una prova final al juny (dels continguts no examinats) obligatòria per a tots els alumnes i alternativa pels alumnes que no hagin superat o no s'hagin presentat al parcial del febrer.

L'estudiant que no superi la totalitat de l'assignatura en la convocatòria de juny podrà presentar-se al setembre. Per superar la prova escrita caldrà obtenir una puntuació mínima de 5.

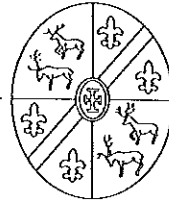
També s'avaluaran els exercicis proposats durant el desenvolupament de les classes i la lectura de diferents textos que complementaran els continguts temàtics.

Abans de finalitzar el mes de maig, caldrà entregar un assaig relacionat amb qualsevol de les àrees d'actuació del Treball Social.

4.- BLOCS TEMÀTICS.-

TEMA 1.- Necessitats humanes i socials.

- .- Conceptualització de necessitat. Necessitat humana i necessitat social. Manifestació de la necessitat. Necessitat objectiva i subjectiva. Necessitats diagnòstiques i prescriptives.
- .- Classificacions de necessitat segons diverses teories.
- .- Criteris bàsics pel coneixement i tractament de la necessitat. Formes de satisfacció de les necessitats socials.
- .- Necessitat i demanda. Oferta i demanda en Serveis Socials.
- .- Binòmi necessitat-recurs.

TEMA 2.- Drets Humans.

- .- Els Drets Humans en la nostra societat actual.
Drets humans i Serveis Socials.
- .- Origen dels Drets Humans: Organització de les Nacions Unides (ONU), Declaració Universal dels Drets Humans (DUDH), Pactes Internacionals dels Drets Humans, diverses declaracions de drets promulgades per les Nacions Unides.

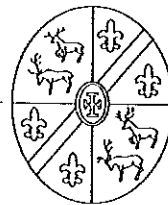
TEMA 3.- Terminologia bàsica relacionada amb els Serveis Socials.

- .- L'Acció Social: aportacions de varis autors, nivells de l'acció social, objectius i copartíceps de l'acció social.
- .- Política Social: concepcions del terme, criteris que regeixen tota política social, models de política social.
- .- Serveis Socials: presentació de diverses definicions.
- .- Treball Social: anàlisi conceptual.
- .- Benestar Social: concepte abstracte de benestar social.

Anàlisi de la dependència i relació de tots aquests conceptes.

TEMA 4.- Evolució històrica de l'Acció Social.

- .- Estudi de les diverses formes institucionals de prestació de serveis al llarg de la història: caritat o beneficiència privada, beneficiència pública, assistència social, seguros socials (precursors de la Seguretat Social) i benestar social.
- .- Evolució històrica de la Seguretat Social espanyola. Característiques de l'actual sistema. Llei General de la Seguretat Social. Nivells de prestacions de serveis de la Seguretat Social: contributiu, assistencial i lliure.

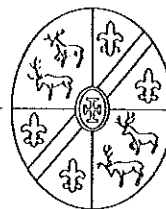

TEMA 5.- Els Serveis Socials.

- .- Anàlisi conceptual de Serveis Socials.
- .- Principis directrius dels Serveis Socials segons l'ONU (a nivell internacional) i segons la "Llei 4/1994 de 20 d'abril, d'administració institucional, descentralització, desconcentració i coordinació del Sistema Català de Serveis Socials.
- .- Criteris classificadors dels Serveis Socials: sentit de cobertura, sectors de població que atenen, activitats que realitzen, dependència orgànica del servei.
- .- Anàlisi de la Llei 4/1994. Xarxa bàsica de responsabilitat pública del Sistema Català de Serveis Socials. Estructura funcional i estructura territorial. Competències de les Administracions públiques.

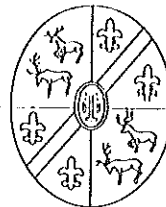
TEMA: 6.- Recursos socials.

- .- Definició de recurs. Recurs Social.
- .- Teories acceptades per la classificació dels recursos.
- .- Xarxa de recursos. El Mapa de Serveis Socials. El III Pla d'Actuació Social
- .- El voluntariat social. Voluntari i acció voluntària. Funcions, característiques i camp d'actuació del voluntariat social.
- .- Organismes no governamentals de voluntariat social.

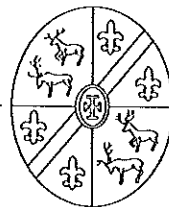

5.- BIBLIOGRAFIA.-

- ALONSO, Javier i d'altres. (1983) "La acción social" a: Documentación social. (Núm. 53).
- ANDER-EGG, EZEQUIEL. (1984) Historia del Trabajo Social. Alicante: Unieurop.
- ANÒNIM. (1985) "Llei de Serveis Socials de Catalunya". Revista de Treball Social: (Núm. 100). Col.legi Oficial de Diplomats en Treball Social.
- ANÒNIM. (1986) Los derechos humanos...a lo claro. Madrid: Popular.
- ARENAS, J i d'altres, (1985) Política Social y Servicios Sociales. Madrid: Marsiega.
- BARREIRO, Clara, (1985) Derechos Humanos. Declaraciones solemnes. Continuas violaciones. Madrid: Temas Clave.
- BELTRAN, J., ROIG, A. (1989) Guía de los derechos humanos. Madrid: Alhambra.
- BENITO RUIZ, Luis. (1986) "Comentario a la legislación en materia de Servicios Sociales de las Comunidades Autónomas." Cuadernos de acción social. (Núm. 0) P. 66 a 73.
- BERNARDO, Francisco. (1991) Voluntariado y Centros de Servicios Sociales. Col. Trabajo Social. Serie cuadernos 3. Siglo XXI. Madrid.
- CASADO, Demetrio i GUILLEN, Encarna. (1994) Introducción a los Servicios Sociales. Madrid: Marsiega. 5a. Edició
- DOYAL, Len i GOUGH, Ian. (1994) Teoria de las necesidades humanas. Economía crítica. Madrid.
- ESTIVILL, Jordi i d'altres. (1990) "Trabajo social y los Servicios sociales". Documentación Social. (Núm. 79).
- GARCIA GOMEZ, M. (1985) Derechos humanos y Constitución Española. Madrid: Alhambra.
- GARCIA, G. i RAMIREZ, J.M. (1992) Los nuevos Servicios Sociales. Zaragoza. Libreria Certeza.

- GENERALITAT DE CATALUNYA (1994) "Llei 4/1994 de 20 d'abril, d'administració institucional, descentralització, desconcentració i coordinació del Sistema Català de Serveis Socials". a: DOGC, n° 1890.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1993) "Decret 192/93 de 27 de juliol, de reestructuració del Departament de Benestar Social". a: D.O.G.C n. 1780.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (1992) Disposicions generals de serveis socials (2a edició) Col. Dret dels Serveis Socials n.1 Barcelona.
- GENERALITAT DE CATALUNYA (Previst pel 1996). "III Pla d'Actuació Social".
- GENERALITAT DE CATALUNYA. (1979) Principis inspiradors d'una política de serveis socials. Barcelona: Departament de Sanitat i Assistència Social.
- GONZALEZ, S; CAMPA, X i ESCOBAR, R (1992) Organizar entidades de iniciativa social: ideas para emprendedores. Barcelona. AMB.
- ICESB. (1989) Treball Social: conceptes i eines bàsiques. Barcelona.
- II Jornadas Nacionales de Estudio del Comité Español para el Bienestar Social. (1984) Los servicios asistenciales y sociales de Atención Primaria. Madrid: Marsiega.
- V Jornadas de Estudio del Comité Español para el Bienestar Social (1987) Aplicación de las leyes de servicios sociales. Madrid: Acebo.
- KISNERMAN, Natalio i d'altres. (1981) Introducción al Trabajo Social: teoría y práctica. Buenos Aires: Humanitas.
- LAS HERAS, PATROCINIO y CORTAJARENA, Elvira. (1986). Introducción al bienestar social. Madrid: Siglo XXI.
- MARTINEZ MORENO, A. (1989) "Aproximació al concepte operatiu de Treball Social". Revista de Treball Social (116). Col·legi Oficial de Diplomats en Treball Social.
- MINISTERIO DE ASUNTOS SOCIALES. (1989) Servicios Sociales. Leyes autonómicas. Madrid.

- MONTAGUT, Teresa (1994) Democràcia i Serveis Social. Hacer. Barcelona
- PELEGRI, Xavier (1994) "El Sistema Català de Serveis Socials. Anàlisi de la Llei 4/1994". a: Revista de Treball Social. n° 134. Barcelona. Col.legi Oficial de Diplomats en Treball Social.
- PELEGRI, Xavier (1990) "Els Serveis Socials en l'administració comarcal. Marc legal i institucional" a: R.T.S n° 120. Barcelona. Col.legi Oficial de Diplomats en Treball Social.
- RUBIOL, Gloria. (1986) Els serveis socials d'atenció primària a diferents països europeus. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Sanitat i Seguretat Social.
- RUBIOL, Gloria. (1984) "Qüestions de terminologia de Treball Social i Serveis Socials". Revista de Treball Social. (Núm. 96). Col.legi Oficial de Diplomats en Treball Social. P. 55 a 62.
- VALLE GUTIERREZ, Antonio del. (1987) Modelo de servicios sociales en el Estado de las Autonomias. Madrid: IESA.
- VV.AA. (1990) Iniciativa social y Estado. Barcelona. INTRESS
- VV.AA (1991) Públic-Privat i Benestar Social. Barcelona. INTRESS
- VV.AA (1984) "Anàlisi dels conceptes utilitzats pels professionals del Treball Social". Revista de Treball Social. (Núm. 96) Col.legi Oficial de Diplomats en Treball Social. P. 20 a 27.
- VV.AA (1987) Conceptos básicos del bienestar Social. Madrid: Colegio Nacional de doctores i licenciados en ciencias políticas y sociología.